

Використання соціальних мереж у громадській дипломатії

Ірина Сухорольська

Кафедра політології та міжнародних відносин, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. Митрополита Андрея, 5,
E-mail: misyuk.iryna@gmail.com

Abstract – The paper addresses the use of social media in public diplomacy. The activity of government structures as well as state officials on the Internet is analyzed.

Ключові слова – громадська дипломатія, соціальні мережі, віртуальна дипломатія, Web 2.0.

Реалії сьогодення доводять, що нинішні світові суспільні процеси немислимі без таких складників як інформація та комунікація. Ми живемо в епоху незворотних змін, коли сучасна людина намагається стати учасником різноманітних процесів та тримати руку на пульсі світу, не лише бездумно споживати інформацію і бути пасивним об’єктом впливу, а й обговорювати та безпосередньо залучатися до тих подій, які відбуваються навколо.

Новітні тенденції впливають і на традиційну дипломатію, яка намагається більшою мірою наблизитися до суспільства та освоює з цією метою нові інструменти. Мова йде передусім про громадську дипломатію (англ. public diplomacy), змістом якої є комунікація державних і наволодержавних структур із іноземною громадськістю. Її витоки можна простежити ще задовго до появи самого терміну в 1965 році. Ян Меліссен стверджує, що громадська дипломатія явище не нове у міжнародних відносинах, позаяк виникла практично одночасно з традиційною дипломатією [1, с. 3]. Її особливістю є достатня гнучкість і оперативність у реагуванні на зовнішні виклики, зміни та новації.

Громадська дипломатія завжди була важливим інструментом у спілкуванні з іноземною аудиторією у сферах політики, культури, цінностей. Ще сто років тому спектр її заходів обмежувався окремими інформаційними повідомленнями та подекуди елементами культурної дипломатії. Сьогодні ж вона адаптувалася і успішно використовує досягнення медіа-ери, зокрема соціальні мережі. Це призвело до появи впродовж останнього десятиліття чималої кількості нових термінів, таких як віртуальна дипломатія, електронна дипломатія, цифрова дипломатія, дипломатія Web 2.0, Twitter-дипломатія тощо [2]. Однак суть лишається приблизно та сама – ведення дипломатичної діяльності, включаючи роботу з громадськістю, через Інтернет.

Трансформація громадської дипломатії із впровадження нових технологій стосується не лише засобів комунікації, а й самих засад такої

діяльності. Цей процес отримав назву переходу до нової громадської дипломатії, яка передбачає налагодження двосторонньої (багатосторонньої) комунікації на основі мережевих принципів. Внаслідок цього для громадської дипломатії будь-якої держави поряд з традиційними цільовими аудиторіями (такими як еліта, потенційна еліта, ЗМІ, НУО) зростає значення також і активної молоді, блогерів, незалежних журналістів [3].

Основними видами діяльності громадської дипломатії, яка провадиться за допомогою соціальних мереж та Інтернету загалом, є:

1. Створення в соціальних мережах (найчастіше Twitter, Facebook) офіційних екаунтів органів влади, посольств, спеціально створених для громадської дипломатії структур. Найбільш активними у таких діях є США та країни Європейського Союзу. Крім цього, окремі високопосадовці з власної ініціативи користуються такою можливістю для поширення як офіційних, так і неофіційних повідомлень. Серед них є й такі, що не обмежуються лише викладом інформації – сьогодні вони не просто говорять, а й готові слухати, пояснювати та обговорювати.

2. Вірусне поширення релевантної інформації у вигляді повідомлень які легко сприймаються, а саме зображень, коміксів, карикатур, “фотожаб”, коротких текстових повідомлень, медіа-об’єктів тощо.

3. Налагодження постійно діючих каналів зв’язку та створення впливових мережевих структур для ефективних і злагоджених дій, наприклад, в кризовій ситуаціях.

ВИСНОВОК

Громадська дипломатія у віртуальному середовищі зайняла вагомий нішу у зовнішньополітичній діяльності багатьох держав, насамперед західних. Однак, є багато країн, які сприймають можливість зовнішнього впливу на власних громадян насторожено і вороже. Як наслідок, вони вдаються до моніторингу соціальних мереж, запроваджують цензуру і відповідальність за записи, обмежують чи закривають доступ до різномірних мережевих ресурсів. Такі дії свідчать про слабкість ідей і позицій країни, її неспроможність витримувати вільну конкуренцію у відкритому інформаційному просторі.

Література

1. The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations / edited by J. Melissen. – New York: Palgrave Macmillan, 2005. – 221 p.
2. Bastianello F. R. Towards a New Era of Public Diplomacy: Twiplomacy / F.R. Bastianello // Diplomatic Courier. – 2014. – February, 20.
3. Цветкова Н. А. Программы Web 2.0 в публичной дипломатии США. / Н. А. Цветкова // США. Канада: экономика, политика, культура: научный и общественно-политический журнал. – 2011. – № 3. – С. 109–122.